

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 9. 2016
COM(2016) 593 final

2016/0280 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu

(Text s významom pre EHP)

{ SWD(2016) 301 final }

{ SWD(2016) 302 final }

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Vývoj digitálnych technológií mení spôsob, akým sa diela a iné predmety ochrany vyrábajú, produkujú, distribuujú a využívajú. Objavili sa nové použitia, ako aj nové subjekty a nové obchodné modely. V digitálnom prostredí sa tiež posilnili cezhraničné použitia a vznikli nové príležitosti pre spotrebiteľov na prístup k obsahu chránenému autorským právom. Hoci ciele a zásady stanovené rámcom EÚ pre autorské právo zostávajú platné, je potrebné ich prispôbiť týmto novým skutočnostiam. Zásah na úrovni EÚ je potrebný aj preto, aby sa zamedzilo rozdrobenosti vnútorného trhu. V tejto súvislosti sa v stratégii pre jednotný digitálny trh¹ prijatej v máji 2015 stanovila potreba „zmierniť rozdiely medzi vnútroštátnymi režimami autorských práv a umožniť širší online prístup k dielam pre používateľov v celej EÚ“. V tomto oznámení sa zdôraznil význam zlepšenia cezhraničného prístupu k službám obsahu chráneného autorským právom, uľahčenia nových použití v oblasti výskumu a vzdelávania, ako aj objasnenia úlohy online služieb pri distribúcii diel a iných predmetov ochrany. V decembri 2015 Komisia vydala oznámenie s názvom „Kroky smerom k modernému, európskejšiemu rámcu autorských práv“². V tomto oznámení sa načrtli ciele opatrenia a dlhodobá vízia modernizácie pravidiel autorských práv EÚ. Tento návrh je jedným z opatrení zameraných na riešenie špecifických problémov identifikovaných v tomto oznámení.

Výnimky a obmedzenia, pokiaľ ide o autorské právo a súvisiace práva, sú na úrovni EÚ harmonizované. Niektoré z týchto výnimiek sa zameriavajú na dosiahnutie cieľov verejnej politiky, ako je výskum alebo vzdelávanie. Keďže sa však nedávno objavili nové druhy použitia, nie je stále isté, či sú tieto výnimky naďalej prispôsobené na to, aby sa dosiahla spravodlivá rovnováha medzi právami a záujmami autorov a ostatných držiteľov práv na jednej strane a používateľov na strane druhej. Okrem toho sú tieto výnimky aj naďalej platné iba na vnútroštátnej úrovni a právna istota v rámci cezhraničných použití nie je zaručená. Komisia v tejto súvislosti identifikovala tri oblasti intervencie: digitálne a cezhraničné použitia v oblasti vzdelávania, hĺbková analýza údajov v oblasti vedeckého výskumu a zachovanie kultúrneho dedičstva. Cieľom tohto návrhu je zaručiť zákonnosť niektorých typov použití v týchto oblastiach vrátane cezhraničného použitia. V dôsledku modernizovaného rámca výnimiek a obmedzení budú mať výskumní pracovníci prospech z jasnejšieho právneho priestoru na využívanie inovačných výskumných nástrojov na hĺbkovú analýzu údajov, učitelia a študenti budú môcť naplno využívať digitálne technológie na všetkých úrovniach vzdelávania a inštitúcie správy kultúrneho dedičstva (t. j. verejne prístupné knižnice, múzeá, archívy alebo inštitúcie spravujúce filmové alebo zvukové dedičstvo) budú podporované vo svojom úsilí o zachovanie kultúrneho dedičstva v prospech občanov EÚ.

Napriek tomu, že digitálne technológie by mali uľahčovať cezhraničný prístup k dielam a iným predmetom ochrany, prekážky pretrvávajú, najmä v prípade použitia a diel, pri ktorých je vysporiadanie práv zložité. To platí pre inštitúcie správy kultúrneho dedičstva, ktoré chcú poskytovať prístup online vrátane cezhraničného prístupu, ku obchodne nedostupným dielam obsiahnutým v ich katalógoch. V dôsledku týchto prekážok európski občania nemôžu využívať možnosti prístupu ku kultúrnemu dedičstvu. V návrhu sa tieto problémy riešia zavedením osobitného mechanizmu, ktorým sa uľahčí uzatváranie licencií pre šírenie

¹ COM(2015) 192 final.

² COM(2015) 626 final.

obchodne nedostupných diel zo strany inštitúcií správy kultúrneho dedičstva. Pokiaľ ide o audiovizuálne diela, napriek rastúcemu významu platforiem videa na požiadanie predstavujú audiovizuálne diela s pôvodom v EÚ len jednu tretinu diel dostupných spotrebiteľom na týchto platformách. Opäť platí, že dôvodom tejto nedostatočnej dostupnosti je čiastočne komplexný postup vysporiadania. Tento návrh obsahuje opatrenia zamerané na uľahčenie udeľovania licencií a postupu vysporiadania práv. To by v konečnom dôsledku uľahčilo spotrebiteľom cezhraničný prístup k obsahu chránenému autorským právom.

Vývoj digitálnych technológií viedol k vytvoreniu nových obchodných modelov a posilnil úlohu internetu ako hlavného trhu distribúcie a prístupu k obsahu chránenému autorským právom. V tomto novom rámci sa držiteľia práv stretávajú s problémami, keď sa snažia udeľovať licencie na svoje práva a získať odmenu za online distribúciu svojich diel. To by mohlo ohroziť rozvoj kreativity európskych tvorcov a výrobu tvorivého obsahu. Je preto potrebné zaručiť autorom a držiteľom práv spravodlivý podiel na hodnote, ktorú vytvára využívanie ich diel a iných predmetov ochrany. Na základe uvedených skutočností sa v tomto návrhu stanovujú opatrenia zamerané na zlepšenie postavenia držiteľov práv rokovať a získať odmenu za využívanie ich obsahu prostredníctvom online služieb umožňujúcich prístup k obsahu nahraného používateľmi. Spravodlivé rozdelenie hodnoty je tiež nevyhnutné na zabezpečenie udržateľnosti odvetvia tlačových publikácií. Vydavatelia tlače čelia ťažkostiam pri udeľovaní online licencií na svoje publikácie a pri získavaní spravodlivého podielu na hodnote, ktorú vytvárajú. V konečnom dôsledku by to mohlo ovplyvniť prístup občanov k informáciám. Týmto návrhom sa stanovuje nové právo pre vydavateľov tlače, ktorého cieľom je uľahčiť im udeľovanie online licencií na ich publikácie, zabezpečenie návratnosti ich investícií a presadzovanie ich práv. V tejto súvislosti sa rieši aj existujúca právna neistota, pokiaľ ide o možnosť všetkých vydavateľov získať podiel na náhrade za využívanie diel na základe výnimky. Autori a výkonní umelci napokon majú často slabú rokovaciu pozíciu v rámci svojich zmluvných vzťahov, keď udeľujú licencie na svoje práva. Okrem toho transparentnosť príjmov získaných z používania ich diel alebo umeleckých výkonov zostáva často obmedzená. To má v konečnom dôsledku vplyv na odmeňovanie autorov a výkonných umelcov. Tento návrh obsahuje opatrenia na zlepšenie transparentnosti a vyváženejšie zmluvné vzťahy medzi autormi a výkonnými umelcami a tými, na ktorých prenášajú svoje práva. Celkovo by opatrenia navrhované v hlave IV návrhu zamerané na dosiahnutie dobre fungujúceho trhu autorských práv mali mať zo strednodobého hľadiska pozitívny vplyv na výrobu a dostupnosť obsahu a na pluralitu médií, čo bude v konečnom dôsledku prospešné pre spotrebiteľov.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

V stratégii pre jednotný digitálny trh sa navrhuje viacero iniciatív s cieľom vytvoriť vnútorný trh pre digitálny obsah a služby. V decembri 2015 Komisia vykonala prvý krok, keď prijala návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zaistení cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu³.

Tento návrh sa zameriava na niektoré ciele opatrenia uvedené v oznámení s názvom „Kroky smerom k modernému, európskejšiemu rámcu autorských práv“. Na ostatné opatrenia uvedené v tomto oznámení sa vzťahuje „návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie autorských a súvisiacich práv vzťahujúcich sa na niektoré online prenosy vysielačských organizácií a retransmisiu televíznych a rozhlasových programov“⁴, „návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o cezhraničnej

³ COM(2015) 627 final.

⁴ COM(2016) 594 final.

výmene kópií v prístupnom formáte určitých druhov diel a iných predmetov ochrany, ktoré sú chránené autorským právom a s ním súvisiacimi právami medzi Úniou a tretími krajinami v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania“⁵ a „návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o určitých povolených spôsoboch použitia diela a iných predmetov ochrany chránených autorskými právami a s nimi súvisiacimi právami v prospech osôb, ktoré sú nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/29/ES o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti“⁶, prijaté v ten istý deň, ako tento návrh smernice.

Tento návrh je v súlade so súčasným právnym rámcom EÚ o autorských právach. Tento návrh vychádza z pravidiel stanovených v smernici 96/9/ES⁷, smernici 2001/29/ES⁸, smernici 2006/115/ES⁹, smernici 2009/24/ES¹⁰, smernici 2012/28/EÚ¹¹ a smernici 2014/26/EÚ¹² a dopĺňa ich. Uvedené smernice, ako aj tento návrh prispievajú k fungovaniu vnútorného trhu, zabezpečia vysokú úroveň ochrany držiteľov práv a uľahčia vysporiadanie práv.

Tento návrh dopĺňa smernicu 2010/13/EÚ¹³ a návrh¹⁴ na jej zmenu.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh by uľahčil vzdelávanie a výskum, zlepšil šírenie európskych kultúr a mal pozitívny vplyv na kultúrnu rozmanitosť. Táto smernica je preto v súlade s článkami 165, 167 a 179 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Okrem toho, tento návrh prispieva k presadzovaniu záujmov spotrebiteľov v súlade s politikami EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa a s článkom 169 ZFEÚ, keďže umožňuje širší prístup k obsahu chráneného autorským právom a jeho využívanie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• **Právny základ**

Návrh vychádza z článku 114 ZFEÚ. Týmto článkom sa EÚ udeľuje právomoc prijímať opatrenia, ktoré smerujú k vytváraniu a fungovaniu vnútorného trhu.

⁵ COM(2016) 595 final.

⁶ COM(2016) 596 final.

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz (Ú. v. ES L 077, 27.3.1996, s. 20 – 28).

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10 – 19).

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 28 – 35).

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov (Ú. v. EÚ L 111, 5.5.2009, s. 16 – 22).

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/28/EÚ z 25. októbra 2012 o určitých povolených spôsoboch použitia osirelých diel (Ú. v. EÚ L 299, 27.10.2012, s. 5 – 12).

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2014, s. 72 – 98).

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správny opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (Ú. v. EÚ L 95, 15.4.2010, s. 1 – 24).

¹⁴ COM(2016) 287 final.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Keďže výnimky a obmedzenia týkajúce sa autorských a súvisiacich práv sú na úrovni EÚ harmonizované, členské štáty majú obmedzený manévrovací priestor pri ich zriaďovaní alebo prispôsobovaní. Okrem toho by intervencie na národnej úrovni nemuseli byť dostačujúce, a to vzhľadom na cezhraničný charakter zistených problémov. Na dosiahnutie plnej právnej istoty, pokiaľ ide o cezhraničné použitia v oblasti výskumu, vzdelávania a kultúrneho dedičstva, je preto potrebná intervencia EÚ.

Niektoré členské štáty už vypracovali iniciatívy s cieľom uľahčiť šírenie obchodne nedostupných diel a prístup k nim. Tieto iniciatívy však existujú iba v niektorých členských štátoch existujú a platia len na ich území. Intervencia EÚ je preto potrebná s cieľom zabezpečiť zavedenie licenčných mechanizmov na prístup k obchodne nedostupným dielam a ich šírenie vo všetkých členských štátoch, ako aj s cieľom zaistiť ich cezhraničný účinok. Pokiaľ ide o online využívanie audiovizuálnych diel s cieľom podporiť dostupnosť európskych diel na platformách videa na požiadanie v EÚ, je potrebné uľahčiť rokovania o licenčných zmluvách vo všetkých členských štátoch.

Online distribúcia obsahu chráneného autorskými právami má vo svojej podstate cezhraničný charakter. Iba mechanizmy, o ktorých sa rozhodlo na európskej úrovni, by mohli zabezpečiť dobré fungovanie trhu pre distribúciu diel a iných predmetov ochrany, ako aj udržateľnosť vydavateľského sektora vzhľadom na výzvy, ktoré digitálne prostredie predstavuje. Autori a výkonní umelci by mali nakoniec vo všetkých členských štátoch požívať vysokú úroveň ochrany stanovenú v právnych predpisoch EÚ. Na tento účel a s cieľom zabrániť rozdielom medzi členskými štátmi je potrebné stanoviť spoločný prístup EÚ k požiadavkám na transparentnosť, ako aj mechanizmy umožňujúce v určitých prípadoch úpravu zmlúv a tiež riešenie sporov.

- **Proporcionalita**

Týmto návrhom sa stanovujú povinné výnimky, ktoré členské štáty budú musieť zaviesť. Tieto výnimky sa zameriavajú na kľúčové ciele verejnej politiky a použitia s cezhraničným rozmerom. Výnimky tiež obsahujú podmienky, ktoré zabezpečia zachovanie fungujúcich trhov a záujmy držiteľov práv a motiváciu vytvárať hodnoty a investovať. V potrebných prípadoch a pri zabezpečení splnenia cieľov smernice sa ponecháva členským štátom priestor na prijatie rozhodnutia.

V návrhu sa ukladá členským štátom povinnosť zaviesť mechanizmy, ktorými sa má uľahčiť vysporiadanie autorských práv a s nimi súvisiacich práv v oblasti obchodne nedostupných diel a online využívania audiovizuálnych diel. Hoci je návrh zameraný na zabezpečenie širšieho prístupu k obsahu a jeho šírenia, zároveň zachováva práva autorov a iných držiteľov práv. Na tento účel sa zavádza niekoľko záruk (napr. možnosti neuplatňovania, zachovanie možností udeľovania licencií, účasť na rokovanom fóre na dobrovoľnom základe). Tento návrh neprekračuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie zamýšľaného cieľa, pričom zároveň ponecháva dostatočný priestor pre členské štáty na prijímanie rozhodnutí, pokiaľ ide o osobitosti týchto mechanizmov, a neukladá neprimerané náklady.

Týmto návrhom sa ukladajú povinnosti na niektoré služby informačnej spoločnosti. Tieto povinnosti však budú naďalej primerané vzhľadom na povahu dotknutých služieb, významný vplyv týchto služieb na trh online obsahu a veľké množstvá obsahu chráneného autorskými právami uloženého týmito službami. Zavedením súvisiacich práv pre vydavateľov tlače by sa zvýšila právna istota a ich vyjednávacía pozícia, ktorá je sledovaným cieľom. Tento návrh je primeraný, pretože sa vzťahuje iba na tlačové publikácie a digitálne použitia. Tento návrh navyše nebude mať žiadny retroaktívny účinok na prijaté akty ani práva nadobudnuté pred

dátumom transpozície. Povinnosť transparentnosti obsiahnutá v návrhu sa zameriava len na vyváženie zmluvného vzťahu medzi tvorcami a ich zmluvnými partnermi pri rešpektovaní zmluvnej slobody.

- **Výber nástroja**

Návrh sa týka existujúcich smerníc, ktoré v niektorých prípadoch mení. Pokiaľ je to vhodné a vzhľadom na cieľ, ktorý sa má dosiahnuť, sa členským štátom takisto ponecháva manévrovací priestor, pričom zabezpečuje splnenie cieľa, ktorým je fungujúci vnútorný trh. Výber smernice je teda primeraný.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Komisia uskutočnila preskúmanie súčasných predpisov týkajúcich sa autorských práv v rokoch 2013 až 2016 s cieľom „zaistiť, aby autorské práva a postupy v oblasti autorských práv naďalej zodpovedali potrebám tejto novej digitálnej doby“¹⁵. Aj keď sa s preskúmaním začalo už pred prijatím programu Komisie s názvom Lepšia právna regulácia¹⁶ v máji 2015, prebiehalo v duchu usmernení tohto programu. Proces preskúmania odhalil predovšetkým problémy s vykonávaním určitých výnimiek a ich nedostatočný cezhraničný účinok¹⁷ a upozornil na ťažkosti pri používaní obsahu chráneného autorským právom, najmä v digitálnom kontexte a na cezhraničnej úrovni, ktoré sa objavili v posledných rokoch.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia zorganizovala niekoľko verejných konzultácií. Konzultácia o preskúmaní pravidiel týkajúcich sa autorských práv EÚ, ktorá prebiehala od 5. decembra 2013 do 5. marca 2014¹⁸, poskytla Komisii prehľad názorov zainteresovaných strán o preskúmaní pravidiel EÚ týkajúcich sa autorských práv vrátane výnimiek a obmedzení a o odmeňovaní autorov a výkonných umelcov. Predmetom verejných konzultácií, ktoré prebiehali od 24. septembra 2015 do 6. januára 2016, bolo regulačné prostredie pre platformy, online sprostredkovateľov, dátovom a cloud computingu a o hospodárstve spoločného využívania zdrojov¹⁹, pričom sa na nich predložili dôkazy a názory všetkých zainteresovaných strán na úlohu sprostredkovateľov pri online distribúcii diel a iných predmetov ochrany. Napokon od 23. marca 2016 do 15. júna 2016 prebiehala verejná konzultácia o úlohe vydavateľov v hodnotovom reťazci autorských práv a o slobode panorámy. V rámci týchto konzultácií sa zhromaždili názory najmä na možnosť zaviesť do práva EÚ nové súvisiace právo týkajúce sa vydavateľov.

Okrem toho Komisia v rokoch 2014 a 2016 rokovala s príslušnými zainteresovanými stranami o rôznych témach, ktorými sa návrh zaoberá.

¹⁵ COM(2012) 789 final.

¹⁶ COM(2015) 215 final.

¹⁷ V prvom prípade ide o výnimku na účely ilustrácie pri výučbe a výskume (keďže sa týka hĺbkovej analýzy údajov) a v druhom prípade o špecifické úkony rozmnožovania (keďže sa týka zachovávaní).

¹⁸ Správy o odpovediach v rámci konzultácie sú k dispozícii na tomto odkaze:

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2013/copyright-rules/docs/contributions/consultation-report_en.pdf

¹⁹ Prvé výsledky sú k dispozícii na stránke <https://ec.europa.eu/digital-single-market/news/first-brief-results-public-consultation-regulatory-environment-platforms-online-intermediaries>

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Vykonal sa právne²⁰ a ekonomické²¹ štúdie o uplatňovaní smernice 2001/29/ES, o hospodárskom vplyve prispôsobenia niektorých výnimiek a obmedzení, o právnom rámci týkajúcom sa hĺbkovej analýzy údajov a o odmeňovaní autorov a výkonných umelcov.

- **Posúdenie vplyvu**

K tomuto návrhu bolo vypracované posúdenie vplyvu²². Dňa 22. júla 2016 vydal výbor pre kontrolu regulácie súhlasné stanovisko pod podmienkou, že posúdenie vplyvu sa bude ďalej zdokonaľovať²³. V konečnom posúdení vplyvu sa zohľadňujú pripomienky uvedené v danom stanovisku.

V posúdení vplyvu sa skúmajú základné scenáre, politické možnosti a ich vplyv na osem tém zoskupených do týchto troch kapitol: i) zabezpečenie širšieho prístupu k obsahu, ii) prispôsobenie výnimiek digitálnemu a cezhraničnému prostrediu a iii) dosiahnutie dobre fungujúceho trhu autorských práv. Pri každej politickej možnosti sa analyzoval jej vplyv na rôzne zainteresované strany. Najmä vzhľadom na prevahu malých a stredných podnikov v kreatívnom priemysle sa v analýze dospelo k záveru, že zavedenie osobitného režimu by nebolo primerané, pretože by zmarilo účel tejto intervencie. Politické možnosti pri každej téme sú stručne opísané ďalej v texte.

Prístup k audiovizuálnym dielam a ich dostupnosť na platformách videa na požiadanie: Nelegislatívna možnosť (možnosť 1) spočíva v organizovaní dialógu so zainteresovanými stranami o otázke udeľovania licencií, sa zamietla, keďže nebola považovaná za dostatočnú na riešenie jednotlivých prípadov blokovania. Zvolená možnosť (možnosť 2) spája organizovanie dialógu so zainteresovanými stranami s povinnosťou členských štátov zriadiť rokovací mechanizmus.

Obchodne nedostupné diela: v rámci možnosti 1 sa od členských štátov vyžadovalo, aby zaviedli právne mechanizmy s cezhraničným účinkom, aby umožnili licenčné zmluvy na obchodne nedostupné knihy a vedecké periodiká a aby usporiadali dialóg so zainteresovanými stranami na vnútroštátnej úrovni s cieľom uľahčiť vykonávanie tohto mechanizmu. Možnosť 2 zašla ešte ďalej, pretože sa vzťahuje na všetky druhy obchodne nedostupných diel. Toto

²⁰ Štúdia o uplatňovaní smernice 2001/29/ES o autorských právach a s nimi súvisiacich právach v informačnej spoločnosti: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/studies/index_en.htm; Štúdia o právnom rámci hĺbkovej analýzy údajov: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/1403_study2_en.pdf; Štúdia o práve na sprístupnenie vo vzťahu k právu na rozmnožovanie v prípade cezhraničných digitálnych prenosov údajov: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/141219-study_en.pdf; Štúdia o odmeňovaní autorov a výkonných umelcov za použitie ich diel a záznam ich umeleckých výkonov: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/commission-gathers-evidence-remuneration-authors-and-performers-use-their-works-and-fixations>; Štúdia o odmeňovaní autorov kníh a vedeckých periodík, prekladateľov, novinárov a vizuálnych umelcov za použitie ich diel: [\[po uverejnení sa uvedie príslušný odkaz\]](#)

²¹ Štúdia s názvom „Posúdenie hospodárskeho vplyvu prispôsobenia niektorých obmedzení a výnimiek z autorského práva a z nich súvisiacich práv v EÚ“: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/131001-study_en.pdf a „Posúdenie hospodárskeho vplyvu prispôsobenia niektorých obmedzení a výnimiek z autorského práva a z nich súvisiacich práv v EÚ – Analýza konkrétnych politických možností“: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/140623-limitations-economic-impacts-study_en.pdf

²² Pridať odkaz na posúdenie vplyvu a zhrnutie.

²³ Pridať odkaz na stanovisko výboru pre kontrolu regulácie.

rozšírenie bolo potrebné riešiť poskytovaním licencií na komerčne nedostupné diela vo všetkých sektoroch. Preto bola zvolená možnosť 2.

Používanie diel a ďalších predmetov ochrany pri digitálnych a cezhraničných vzdelávacích činnostiach: v rámci možnosti 1 sa členským štátom poskytujú usmernenia o uplatňovaní existujúcej výnimky pre vzdelávanie v digitálnom prostredí a o usporiadaní dialógu so zainteresovanými stranami. Nepovažovalo sa to za dostatočné na zabezpečenie právnej istoty, najmä pokiaľ ide o cezhraničné použitia. V rámci možnosti 2 sa vyžadovalo zavedenie povinnej výnimky s cezhraničným účinkom na účely digitálnych použití. Možnosť 3 je podobná ako možnosť 2, ale ponecháva určitú flexibilitu členským štátom, ktoré sa môžu rozhodnúť uplatniť výnimku v závislosti od dostupnosti licencií. Táto možnosť bola považovaná za najprimeranejšiu.

Hĺbková analýza údajov: možnosť 1 spočívala v samoregulačných iniciatívach zo strany priemyslu. Ďalšie možnosti pozostávali zo zavedenia povinnej výnimky vzťahujúcej sa na hĺbkovú analýzu údajov. V možnosti 2 sa výnimka vzťahovala len na použitia na nekomerčný, vedecko-výskumný účel. V rámci možnosti 3 boli povolené použitia na komerčný vedecko-výskumný účel, ale využitie výnimky bolo obmedzené iba na niektorých príjemcov. Možnosť 4 zašla ďalej, keďže nestanovovala obmedzenie príjemcov. Možnosť 3 sa považovala za najprimeranejšiu.

Zachovávanie kultúrneho dedičstva: možnosť 1 spočívala v poskytovaní poradenstva členským štátom o uplatňovaní výnimky na špecifické úkony rozmnožovania na účely zachovávania. Táto možnosť bola zamietnutá, pretože sa považovala za nedostatočnú na dosiahnutie právnej istoty v tejto oblasti. Zvolila sa možnosť 2, ktorá spočívala v povinnej výnimke na účely zachovania v inštitúciách správy kultúrneho dedičstva.

Využívanie obsahu chráneného autorskými právami prostredníctvom služieb informačnej spoločnosti a sprístupňovanie veľkých množstiev diel a iných predmetov ochrany, ktoré nahrali ich používatelia: možnosť 1 pozostávala z organizovania dialógu so zainteresovanými stranami. Tento prístup bol odmietnutý, pretože by mal obmedzený vplyv na možnosť držiteľov práv určiť podmienky používania ich diel a iných predmetov ochrany. Zvolená možnosť (možnosť 2) zachádza ešte ďalej, pričom ukladá niektorým poskytovateľom služieb povinnosť zaviesť vhodné technológie a podporuje uzatváranie dohôd s držiteľmi práv.

Práva k publikáciám: možnosť 1 spočívala v organizácii dialógu so zainteresovanými stranami s cieľom nájsť riešenia na šírenie obsahu vydavateľov tlače. Táto možnosť bola považovaná za nedostatočnú na dosiahnutie právnej istoty v celej EÚ. Možnosť 2 spočívala v zavedení súvisiaceho práva vzťahujúceho sa na digitálne použitia tlačových publikácií. Okrem toho v rámci možnosti 3 môžu dať členské štáty vydavateľom, na ktorých autori previedli práva alebo im udelili licenciu, možnosť nárokovat' si podiel na náhradu za použitia v rámci výnimky. Ponechala sa práve táto posledná možnosť, keďže sa ňou riešili všetky príslušné problémy.

Spravodlivé odmeňovanie autorov a výkonných umelcov v zmluvách: možnosť 1 spočívala v poskytnutí odporúčania členským štátom a v uskutočnení dialógu so zainteresovanými stranami. Táto možnosť bola odmietnutá, pretože by nebola dostatočne účinná. V rámci možnosti 2 sa predpokladalo uloženie povinnosti zmluvným partnerom tvorcov, pokiaľ ide o transparentnosť. Navyše sa v rámci možnosti 3 navrhlo zavedenie mechanizmu úpravy odmeňovania a mechanizmu riešenia sporov. Ponechala sa práve táto možnosť, keďže

možnosťou 2 by sa tvorcom neposkytli prostriedky na presadzovanie povinnosti transparentnosti.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Pri použitíach, na ktoré sa vzťahujú výnimky, tento návrh umožní vzdelávacím zariadeniam, verejnoprospešným výskumným ústavom a inštitúciám správy kultúrneho dedičstva znížiť transakčné náklady. Toto zníženie transakčných nákladov nemusí znamenať, že by držiteľia práv utrpeli stratu zisku či príjmov z licencií, keďže na základe rozsahu a podmienok výnimiek je zabezpečené, aby držiteľia práv utrpeli minimálne škody. Mal by sa preto obmedziť vplyv na MSP v týchto oblastiach (najmä v oblasti vedeckých a vzdelávacích vydavateľov) a na ich obchodné modely.

Mechanizmy zamerané na zlepšenie postupov udeľovania licencií by pravdepodobne mohli znížiť transakčné náklady a zvýšiť príjmy z licencií pre držiteľov práv. Na MSP v týchto oblastiach (výrobcovia, distribútori, vydavatelia atď.) by to malo pozitívny vplyv. Aj na ostatné zainteresované strany, ako napríklad platformy videa na požiadanie, by to malo pozitívny vplyv. Návrh obsahuje aj niekoľko opatrení (uloženie povinnosti transparentnosti zmluvným stranám držiteľov práv, zavedenie nového práva pre vydavateľov tlače a povinnosti pre niektoré online služby), ktoré by prispeli k zlepšeniu vyjednávacjej pozície držiteľov práv a kontroly nad používaním ich diel a iných predmetov ochrany. Očakáva sa, že bude mať pozitívny vplyv na príjmy držiteľov práv.

Návrh obsahuje nové povinnosti pre niektoré online služby a pre tie, na ktoré autori a výkonní umelci prevádzajú svoje práva. S týmito povinnosťami môžu byť spojené dodatočné náklady. Je však zabezpečené, že náklady zostanú primerané a že sa táto povinnosť v prípade potreby nebude vzťahovať na niektoré subjekty. Povinnosť transparentnosti sa napríklad nebude uplatňovať, ak by s ňou súvisiace administratívne náklady neboli primerané z hľadiska vytvorených príjmov. Pokiaľ ide o uloženie povinnosti online službám, uplatňuje sa len na služby informačnej spoločnosti, v rámci ktorých sa ukladá a sprístupňuje veľké množstvo obsahu chráneného autorským právom, ktoré nahrali ich používatelia.

V tomto návrhu sa počíta s povinnosťou členských štátov zaviesť rokovacie mechanizmy a mechanizmy riešenia sporov. So splnením tejto povinnosti zo strany členských štátov sú spojené náklady. Vo väčšine prípadov by však mohli využiť existujúce štruktúry, čím by obmedzili náklady. S výnimkou na účely vyučovania môžu byť tiež spojené určité náklady pre členské štáty v súvislosti s opatreniami, ktorými sa zabezpečí dostupnosť a viditeľnosť licencií pre vzdelávacie zariadenia.

Dôkladnej expertíze boli podrobené nové technologické trendy. Návrh obsahuje niekoľko výnimiek, ktorých cieľom je uľahčiť používanie obsahu chráneného autorským právom prostredníctvom nových technológií. Tento návrh takisto obsahuje opatrenia na uľahčenie prístupu k obsahu, a to aj prostredníctvom digitálnych sietí. Napokon sa ním zabezpečuje vyvážená vyjednávacía pozícia všetkých aktérov v digitálnom prostredí.

- **Základné práva**

Zlepšením vyjednávacjej pozície autorov a výkonných umelcov, ako aj kontroly držiteľov práv nad používaním ich obsahu chráneného autorským právom bude mať návrh pozitívny vplyv na autorské právo ako na vlastnícke právo, ktoré je chránené článkom 17 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). K tomuto pozitívnemu vplyvu prispievajú aj opatrenia na zlepšenie postupov udeľovania licencií a v konečnom dôsledku aj na zvýšenie príjmov

držiteľov práv. Nové výnimky, ktorými sa čiastočne znižuje monopol držiteľov práv, sú odôvodnené inými cieľmi verejného záujmu. Tieto výnimky budú mať pravdepodobne pozitívny vplyv na právo na vzdelanie a na kultúrnu rozmanitosť. Smernica má napokon obmedzený vplyv na slobodu podnikania a na slobodu prejavu a informácií, ako sa uznáva v článkoch 16 a 11 Charty, vzhľadom na zavedené zmierňovacie opatrenia a vyvážený prístup k povinnostiam uloženým príslušným zainteresovaným stranám.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Európskej únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania a monitorovanie, hodnotenie a predkladanie správ**

V súlade s článkom 22 Komisia uskutoční preskúmanie smernice najskôr [päť] rokov po [dátum transpozície].

- **Vysvetľujúce dokumenty**

V súlade s odôvodnením 48 návrhu budú členské štáty informovať Komisiu o svojich transpozičných opatreniach vo forme vysvetľujúcich dokumentov. Je to nevyhnutné vzhľadom na zložitosť pravidiel stanovených týmto návrhom a na význam zachovania harmonizovaného prístupu pravidiel, ktoré sa vzťahujú na digitálne a cezhraničné prostredie.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Prvá hlava obsahuje všeobecné ustanovenia, v ktorých sa i) spresňuje predmet úpravy a rozsah pôsobnosti smernice a ii) uvádza vymedzenie pojmov, ktoré sa budú musieť v rámci Únie vykladať jednotným spôsobom.

Druhá hlava sa týka opatrení na prispôsobenie výnimiek a obmedzení digitálnemu a cezhraničnému prostrediu. Táto hlava obsahuje tri články, v ktorých sa od členských štátov vyžaduje, aby stanovili povinné výnimky alebo obmedzenia, ktorými sa umožní i) výskumným organizáciám vykonávať hĺbkovú analýzu údajov na účely vedeckého výskumu (článok 3); ii) digitálne použitie diel a iných predmetov ochrany na výhradný účel ilustrácie pri výučbe (článok 4) a iii) inštitúciám správy kultúrneho dedičstva vyhotovovať kópie diel a iných predmetov ochrany, ktoré sú natrvalo súčasťou ich zbierok v rozsahu nevyhnutnom na ich zachovanie (článok 5). V článku 6 sa stanovujú spoločné ustanovenia hlavy týkajúcej sa výnimiek a obmedzení.

Ustanovenia tretej hlavy sa týkajú opatrení na zlepšenie postupov udeľovania licencií a na zabezpečenie širšieho prístupu k obsahu. V článku 7 sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli právny mechanizmus na uľahčenie licenčných dohôd o obchodne nedostupných dielach a iných predmetoch ochrany. V článku 8 sa zaručuje cezhraničný vplyv takýchto licenčných dohôd. V článku 9 sa členským štátom ukladá povinnosť zaviesť dialóg so zainteresovanými stranami o otázkach týkajúcich sa článkov 7 a 8. V článku 10 sa pre členské štáty stanovuje povinnosť zaviesť rokovací mechanizmus s cieľom uľahčiť rokovania o online využívaní audiovizuálnych diel.

Štvrtá hlava sa týka opatrení na dosiahnutie dobre fungujúceho trhu autorských práv. V článkoch 11 a 12 sa i) rozširujú práva stanovené v článkoch 2 a 3 ods. 2 smernice 2001/29/ES na vydavateľov tlačových publikácií na digitálne používanie ich publikácií a ii) umožňuje

členským štátom poskytnúť všetkým vydavateľom možnosť požadovať podiel na náhrade za používanie v rámci výnimky. V článku 13 sa stanovuje povinnosť poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti, ktorí ukladajú a sprístupňujú veľké množstvá diel a iných predmetov ochrany, ktoré nahrali ich používatelia, prijať vhodné a primerané opatrenia na zabezpečenie vykonávania dohôd uzavretých s držiteľmi práv a na zamedzenie dostupnosti prostredníctvom ich služieb, pokiaľ ide o obsah určený držiteľmi práv v spolupráci s poskytovateľmi služieb. V článku 14 sa vyžaduje, aby členské štáty zaviedli povinnosti týkajúce sa transparentnosti v prospech autorov a výkonných umelcov. V článku 15 sa členským štátom ukladá povinnosť zriadiť mechanizmus úpravy zmlúv na podporu vykonávania povinnosti stanovenej v článku 14. V článku 16 sa ukladá členským štátom povinnosť vytvoriť mechanizmus na riešenie sporov v prípade otázok vyplývajúcich z uplatňovania článkov 14 a 15.

Piata hlava obsahuje záverečné ustanovenia o zmene iných smerníc, časovej pôsobnosti, prechodných ustanoveniach, ochrane osobných údajov, transpozícii, preskúmaní a nadobudnutí účinnosti.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²⁴,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²⁵,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Zmluvou sa stanovuje vytvorenie vnútorného trhu a ustanovenie systému, ktorý zabezpečí, aby na vnútornom trhu nedochádzalo k narušeniu hospodárskej súťaže. Harmonizácia právnych predpisov členských štátov o autorských právach a s nimi súvisiacich právach by mala ďalej prispievať k dosahovaniu týchto cieľov.
- (2) Smernice, ktoré boli prijaté v oblasti autorského práva a s ním súvisiacich práv, poskytujú držiteľom práv vysokú úroveň ochrany a vytvárajú rámec, v ktorom sa môžu využívať diela a iné predmety ochrany. Tento harmonizovaný právny rámec prispieva k dobrému fungovaniu vnútorného trhu, keďže stimuluje inovácie, tvorivosť, investície a výrobu nového obsahu, a to aj v digitálnom prostredí. Ochrana, ktorú poskytuje tento právny rámec, tiež prispieva k cieľu Únie rešpektovať a podporovať kultúrnu rozmanitosť a zároveň zdôrazňovať význam spoločného európskeho kultúrneho dedičstva. V článku 167 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa vyžaduje, aby Únia pri svojej činnosti zohľadňovala kultúrne aspekty.
- (3) Rýchly technologický rozvoj naďalej mení spôsob, akým sa diela a iné predmety ochrany vyrábajú, produkujú, distribuujú a využívajú. Stále sa objavujú nové obchodné modely a nové subjekty. Ciele a zásady stanovené rámcom Únie pre autorské práva sú naďalej platné. Pretrváva však právna neistota držiteľov práv, ako aj používateľov, pokiaľ ide o niektoré použitia vrátane cezhraničných používaní diel a iných predmetov ochrany v digitálnom prostredí. Ako sa uvádza v oznámení Komisie s názvom „Kroky smerom k modernému, európskejšiemu rámcu autorských práv“²⁶, v niektorých oblastiach je potrebné prispôsobiť a doplniť súčasný rámec Únie, ktorým sa upravujú autorské práva. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá na prispôbenie

²⁴ Ú. v. EÚ C , , s. .²⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .²⁶ COM(2015) 626 final.

niektorých výnimiek a obmedzení digitálnemu a cezhraničnému prostrediu, ako aj opatrenia na uľahčenie niektorých postupov udeľovania licencií, pokiaľ ide o šírenie obchodne nedostupných diel a sprístupňovanie online audiovizuálnych diel na platformách videa na požiadanie s cieľom zabezpečiť širší prístup k obsahu. V záujme dosiahnutia dobre fungujúceho trhu autorských práv by sa mali zaviesť aj pravidlá týkajúce sa práv na publikovanie, používania diel a iných predmetov ochrany poskytovateľmi online služieb, ktorí uchovávajú a sprístupňujú obsah nahratý používateľmi, ako aj transparentnosti zmlúv autorov a výkonných umelcov.

- (4) Táto smernica dopĺňa a opiera sa o pravidlá stanovené v smerniciach, ktoré sa v tejto oblasti v súčasnosti uplatňujú, najmä v smernici Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES²⁷, smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES²⁸, smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES²⁹, smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES³⁰, smernici Európskeho parlamentu a Rady 2012/28/EÚ³¹ a smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ³².
- (5) V oblasti výskumu, vzdelávania a zachovávaní kultúrneho dedičstva umožňujú digitálne technológie nové typy použitia, ktoré nie sú jasne zahrnuté v súčasných pravidlách Únie týkajúcich sa výnimiek a obmedzení. Okrem toho môže mať dobrovoľný charakter výnimiek a obmedzení stanovených v smerniciach 2001/29/ES, 96/9/ES a 2009/24/ES v týchto oblastiach nepriaznivý vplyv na fungovanie vnútorného trhu. To je obzvlášť dôležité v prípade cezhraničného použitia, ktoré má v digitálnom prostredí čoraz väčší význam. Preto by sa vzhľadom na tieto nové použitia mali prehodnotiť existujúce výnimky a obmedzenia v právnych predpisoch Únie, ktoré sú relevantné z hľadiska vedeckého výskumu, vyučovania a zachovávaní kultúrneho dedičstva. Mali by sa zaviesť povinné výnimky alebo obmedzenia pre používanie technológií hĺbkovej analýzy údajov v oblasti vedeckého výskumu, na účely ilustrácie pri výučbe v digitálnom prostredí a na zachovanie kultúrneho dedičstva. Na použitie, na ktoré sa nevzťahujú výnimky alebo obmedzenia stanovené v tejto smernici, by sa mali aj naďalej vzťahovať výnimky a obmedzenia uvedené v právnych predpisoch Únie. Smernice 96/9/ES a 2001/29/ES by sa mali upraviť.
- (6) Účelom výnimiek a obmedzení stanovených v tejto smernici je dosiahnuť spravodlivú rovnováhu medzi právami a záujmami autorov a iných držiteľov práv na jednej strane a používateľov na strane druhej. Môžu sa uplatňovať iba v niektorých osobitných prípadoch, pri ktorých nedochádza k rozporu s bežným využívaním diela alebo iného predmetu ochrany a ktoré neodôvodnene nepoškodzujú oprávnené záujmy držiteľov práv.

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/9/ES z 11. marca 1996 o právnej ochrane databáz (Ú. v. ES L 77, 27.3.1996, s. 20 – 28).

²⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10 – 19).

²⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006, s. 28 – 35).

³⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov (Ú. v. EÚ L 111, 5.5.2009, s. 16 – 22).

³¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/28/EÚ z 25. októbra 2012 o určitých povolených spôsoboch použitia osirelých diel (Ú. v. EÚ L 299, 27.10.2012, s. 5 – 12).

³² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26. februára 2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 84, 20.3.2014, s. 72 – 98).

- (7) Ochrana technologických opatrení stanovených v smernici 2001/29/ES je aj naďalej nevyhnutná na zabezpečenie ochrany a účinného vykonávania práv, ktoré autorom a ostatným držiteľom práv priznávajú právne predpisy Únie. Táto ochrana by sa mala zachovať a zároveň by sa malo zabezpečiť, aby použitie technologických opatrení nebránilo využívaniu výnimiek a obmedzení stanovených v tejto smernici, ktoré sú obzvlášť dôležité v online prostredí. Držitelia práv by mali mať možnosť zabezpečiť to prostredníctvom dobrovoľných opatrení. Mali by mať aj naďalej možnosť zvoliť si formát a spôsob poskytovania, aby príjemcom týchto výnimiek a obmedzení stanovených v tejto smernici poskytli prostriedky na ich využitie, a to za predpokladu primeranosti takýchto prostriedkov. Pri absencii dobrovoľných opatrení by mali členské štáty prijať primerané opatrenia v súlade s článkom 6 ods. 4 prvým pododsekom smernice 2001/29/ES.
- (8) Nové technológie umožňujú automatizovanú počítačovú analýzu informácií v digitálnej forme, ako napríklad text, zvuk, obraz alebo údaje, vo všeobecnosti známou ako hĺbková analýza údajov. Tieto technológie umožňujú výskumným pracovníkom spracúvať veľké množstvo informácií, a tak získavať nové vedomosti a objavovať nové trendy. Hoci sú technológie hĺbkovej analýzy údajov rozšírené v celom digitálnom hospodárstve, hĺbková analýza údajov sa vo všeobecnosti považuje za prospešnú najmä pre výskumné spoločenstvo a pri podpore inovácií. Výskumné organizácie v Únii, ako sú univerzity a výskumné ústavy, však čelia právnej neistote, pokiaľ ide o rozsah, v akom môžu vykonávať hĺbkovú analýzu obsahu. V niektorých prípadoch môže hĺbková analýza údajov zahŕňať akty chránené autorskými právami a/alebo databázovými právami *sui generis*, najmä rozmnožovanie diel alebo iných predmetov ochrany a/alebo extrakcia obsahu z databázy. Ak by neexistovala žiadna výnimka alebo platné obmedzenie, od držiteľov práv by sa vyžadovalo udelenie povolenia na takéto úkony. Hĺbková analýza údajov sa môže vykonávať aj vo vzťahu k samotným faktom alebo údajom, ktoré nie sú chránené autorským právom a v takýchto prípadoch by povolenie nebolo potrebné.
- (9) V právnych predpisoch Únie sú už stanovené určité výnimky a obmedzenia vzťahujúce sa na použitie na vedecko-výskumné účely, ktoré sa môžu vzťahovať na úkony hĺbkovej analýzy údajov. Tieto výnimky a obmedzenia sú však nepovinné a nie sú v plnej miere prispôbené používaniu technológií vo vedeckom výskume. Okrem toho v prípadoch, keď výskumní pracovníci majú legálny prístup k obsahu, napríklad na základe predplatenia publikácií alebo povolenia na slobodný prístup, môže byť v podmienkach povolení hĺbková analýza údajov vylúčená. Vzhľadom na to, že výskum sa čoraz viac vykonáva za pomoci digitálnych technológií, existuje riziko, že konkurenčné postavenie Únie ako výskumnej oblasti utrpí, pokiaľ sa nepodniknú kroky na odstránenie právnej neistoty pri hĺbkovej analýze údajov.
- (10) Túto právnu neistotu treba riešiť ustanovením povinnej výnimky z práva na rozmnožovanie, ako aj z práva na zamedzenie extrakcii z databázy. Touto novou výnimkou by nemala byť dotknutá existujúca povinná výnimka pre úkony dočasného rozmnožovania stanovená v článku 5 ods. 1 smernice 2001/29, ktorá by sa mala aj naďalej uplatňovať na postupy hĺbkovej analýzy údajov, ktoré nezahŕňajú zhotovovanie kópií presahujúcich rozsah pôsobnosti uvedenej výnimky. Aj výskumné organizácie by mali mať možnosť využívať túto výnimku, keď sa zapájajú do verejno-súkromných partnerstiev.
- (11) Výskumné organizácie v celej Únii zahŕňajú široké spektrum subjektov, ktorých primárnym cieľom je vykonávať vedecký výskum alebo ho vykonávať spolu s poskytovaním vzdelávacích služieb. Z dôvodu rôznorodosti takýchto subjektov je

dôležité spoločné porozumenie toho, kto sú príjemcovia tejto výnimky. Napriek rozdielnym právnym formám a štruktúram majú výskumné organizácie vo všetkých členských štátoch vo všeobecnosti spoločné to, že konajú buď na neziskovom základe alebo vo verejnom záujme uznanom štátom. Takéto poslanie vo verejnom záujme môže byť napríklad vyjadrené prostredníctvom financovania z verejných prostriedkov alebo ustanovení vo vnútroštátnych právnych predpisoch alebo verejných zákazkách. Za výskumné organizácie na účely tejto smernice by sa zároveň nemali považovať organizácie, na ktoré majú komerčné podniky rozhodujúci vplyv, ktorý im umožňuje vykonávať kontrolu v dôsledku štrukturálnych faktorov, ako je vplyv ich akcionárov alebo členov, čo môže mať za následok prednostný prístup k výsledkom výskumu.

- (12) Vzhľadom na potenciálne vysoký počet žiadostí o prístup k ich dielam alebo iným predmetom ochrany a ich sťahovanie by mali mať držiteľia práv možnosť uplatňovať opatrenia, ak existuje riziko ohrozenia bezpečnosti a integrity systému alebo databáz, kde sa diela alebo iné predmety ochrany nachádzajú. Tieto opatrenia by nemali prekračovať rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľa zaistiť bezpečnosť a integritu systému a nemali by oslabiť účinné uplatňovanie výnimky.
- (13) Nie je potrebné stanoviť náhradu pre držiteľov práv, pokiaľ ide o použitia na základe výnimky v prípade hĺbkovej analýzy údajov zavedenej touto smernicou vzhľadom na to, že z hľadiska povahy a rozsahu pôsobnosti tejto výnimky by škody mali byť minimálne.
- (14) V článku 5 ods. 3 písm. a) smernice 2001/29/ES sa umožňuje členským štátom zaviesť výnimku alebo obmedzenie práva rozmnožovania, verejného prenosu a sprístupňovania verejnosti na výhradný účel, okrem iného, ilustrácie pri výučbe. Okrem toho sa v článkoch 6 ods. 2 písm. b) a 9 písm. b) smernice 96/9/ES povoľuje používanie databázy a extrakcia alebo reutilizácia podstatnej časti jej obsahu na účely ilustrácie pri výučbe. Rozsah pôsobnosti týchto výnimiek alebo obmedzení pri ich uplatňovaní na digitálne použitia je nejasný. Okrem toho nie je jasné, či by sa tieto výnimky alebo obmedzenia uplatňovali pri poskytovaní výučby online, a teda na diaľku. Okrem toho, súčasný rámec neumožňuje cezhraničný účinok. Táto situácia môže brániť rozvoju digitálne podporovaných vyučovacích aktivít a diaľkového vzdelávania. Preto je nevyhnutné zaviesť novú povinnú výnimku alebo obmedzenie s cieľom zabezpečiť, aby vzdelávacie zariadenia mali plnú právnu istotu pri využívaní diel alebo iných predmetov ochrany v rámci digitálnych vzdelávacích činností, a to online aj cezhranične.
- (15) Hoci sú programy diaľkového a cezhraničného vzdelávania najviac rozvinuté na úrovni vyššieho vzdelávania, digitálne nástroje a zdroje sa čoraz častejšie používajú na všetkých úrovniach vzdelávania, a to najmä s cieľom zlepšiť a obohatiť učenie. Z výnimky alebo obmedzenia stanoveného v tejto smernici by preto mali profitovať všetky vzdelávacie zariadenia primárneho, sekundárneho, odborného aj vyššieho vzdelávania, pokiaľ svoje vzdelávacie činnosti vykonávajú na nekomerčnom základe. Organizačná štruktúra a spôsoby financovania vzdelávacieho zariadenia nie sú rozhodujúcimi faktormi na určenie nekomerčnej povahy činnosti.
- (16) Výnimka alebo obmedzenie by sa mali vzťahovať na digitálne použitie diel a iných predmetov ochrany, ako napríklad pri použití časti alebo pasáží diela na podporu, obohatenie alebo doplnenie výučby, ako aj príslušných vzdelávacích činností. Diela alebo iné predmety ochrany by sa mali na základe výnimky alebo obmedzenia používať iba v súvislosti s činnosťami vyučovania a učenia vykonávanými v rámci zodpovednosti vzdelávacích zariadení, a to aj počas skúšok, a ich použitie by malo byť

obmedzené iba na to, čo je nevyhnutné na účely takýchto činností. Tieto výnimky alebo obmedzenia by sa mali vzťahovať na použitia pomocou digitálnych prostriedkov v triedach, ako aj na online použitia prostredníctvom zabezpečenej elektronickej siete vzdelávacieho zariadenia, pričom prístup do takejto siete by mal byť chránený najmä s použitím postupov overovania. Táto výnimka alebo obmedzenie by sa mala chápať tak, že sa vzťahuje na špecifické potreby prístupu osôb so zdravotným postihnutím v súvislosti s ilustráciou pri výučbe.

- (17) Vo viacerých členských štátoch sú zavedené rôzne opatrenia na základe uplatňovania výnimky stanovenej v smernici 2001/29/ES alebo na základe licenčných zmlúv upravujúcich ďalšie používanie s cieľom uľahčiť používanie diel a iných predmetov ochrany na vzdelávacie účely. Takéto opatrenia sú zvyčajne vypracované s prihliadnutím na potreby vzdelávacích inštitúcií a rozličných úrovní vzdelávania. Je síce dôležité zosúladiť rozsah novej povinnej výnimky alebo obmedzenia vo vzťahu k digitálnym použitiam a cezhraničnými vzdelávacími činnosťami, spôsoby jej vykonávania sa však môžu líšiť od jedného členského štátu k druhému, pokiaľ nebudú obmedzovať účinné uplatňovanie výnimiek alebo obmedzení či cezhraničné použitia. Členské štáty by tak mali mať možnosť využiť existujúce opatrenia ustanovené na vnútroštátnej úrovni. Členské štáty by sa najmä mohli rozhodnúť, že uplatňovanie výnimky alebo obmedzenia úplne alebo čiastočne podmienia dostupnosťou vhodných licencií, ktoré by sa vzťahovali prinajmenšom na tie isté použitia ako tie, ktoré sú povolené na základe výnimky. Tento mechanizmus by napríklad umožnil uprednostniť licencie na materiály, ktoré sú určené predovšetkým pre trh vzdelávania. Na zamedzenie toho, aby takýto mechanizmus nespôsobil právnu neistotu či administratívne zaťaženie pre vzdelávacie zariadenia, by členské štáty, ktoré si osvojili tento prístup, mali prijať konkrétne opatrenia, aby sa zabezpečilo, že licenčné systémy umožňujúce digitálne použitie diel alebo iných predmetov ochrany na účely ilustrácie pri výučbe budú ľahko dostupné a že vzdelávacie zariadenia budú vedieť o existencii takýchto licenčných systémov.
- (18) Pri úkone zachovávaní môže byť potrebné rozmnožiť dielo alebo iný predmet ochrany v zbierke inštitúcie správy kultúrneho dedičstva a následne si vyžiadať povolenie od príslušných držiteľov práv. Inštitúcie správy kultúrneho dedičstva sa podieľajú na zachovávaní svojich zbierok pre potreby budúcich generácií. Digitálne technológie ponúkajú nové možnosti na zachovanie dedičstva uloženého v týchto zbierkach, ale prinášajú aj nové výzvy. Vzhľadom na to, že je potrebné prispôbiť súčasný právny rámec, a to poskytnutím povinnej výnimky týkajúcej sa práva na rozmnožovanie, aby bolo možné tieto úkony zachovávania realizovať.
- (19) Rozdielne prístupy členských štátov k úkonom zachovávania zo strany správy inštitúcií kultúrneho dedičstva znemožňujú cezhraničnú spoluprácu a spoločné využívanie prostriedkov zachovávania inštitúciami správy kultúrneho dedičstva na vnútornom trhu, čo vedie k neefektívnemu využívaniu zdrojov.
- (20) Členské štáty by preto mali mať povinnosť stanoviť výnimku umožňujúcu inštitúciám správy kultúrneho dedičstva rozmnožovať diela a iné predmety ochrany, ktoré majú vo svojich stálych zbierkach, na účely zachovania, napríklad s cieľom riešiť technologickú zastaranosť alebo zhoršenie stavu pôvodných podkladov. Na základe takejto výnimky by malo byť možné zhotovovať kópie s použitím vhodného nástroja, prostriedku či technológie zachovania, v požadovanom množstve a v ktoromkoľvek štádiu životnosti diela alebo iného predmetu ochrany, a to do takej miery, aká je potrebná na zhotovenie kópie výlučne na účely zachovania.

- (21) Na účely tejto smernice by sa diela a iné predmety ochrany mali považovať za diela a iné predmety ochrany v stájej zbierke inštitúcie správy kultúrneho dedičstva, ak táto inštitúcia vlastní alebo natrvalo uchováva rozmnoženiny, napríklad v dôsledku prevodu vlastníctva alebo licenčných zmlúv.
- (22) Inštitúcie správy kultúrneho dedičstva by mali mať možnosť využívať jasný rámec pre digitalizáciu a šírenie obchodne nedostupných diel alebo iných predmetov ochrany, a to aj cezhranične. Osobitné vlastnosti zbierok obchodne nedostupných diel však spôsobujú, že získanie predchádzajúceho súhlasu jednotlivých držiteľov práv môže byť veľmi náročné. Dôvodom môže byť napríklad vek diel alebo iných predmetov ochrany, ich obmedzená komerčná hodnota alebo skutočnosť, že nikdy neboli určené na komerčné využitie. Preto treba stanoviť opatrenia s cieľom uľahčiť udeľovanie licencií na práva na obchodne nedostupné diela, ktoré sa nachádzajú v zbierkach inštitúcií správy kultúrneho dedičstva, a tým umožniť uzatváranie dohôd s cezhraničným účinkom na vnútornom trhu.
- (23) Členské štáty by v rozsahu stanovenom touto smernicou mali mať voľnosť pri výbere konkrétneho druhu mechanizmu, ktorým by sa umožnilo, aby sa licencie na obchodne nedostupné diela rozšírili o práva držiteľov práv, ktorí nie sú zastúpení organizáciou kolektívnej správy, a to v súlade s ich právnymi tradíciami, zvyklosťami či okolnosťami. K takýmto mechanizmom môžu patriť rozšírené kolektívne licencie a domnienky zastupovania.
- (24) Pokiaľ ide o tieto licenčné mechanizmy, veľmi dôležitý je dôsledný a dobre fungujúci systém kolektívnej správy. Uvedený systém zahŕňa najmä pravidlá dobrej správy, transparentnosti a vykazovania, ako aj pravidelné, dôkladné a presné rozdelenie a vyplácanie súm splatných jednotlivým držiteľom práv, ako sa stanovuje v smernici 2014/26/EÚ. Všetci držitelia práv by mali mať prístup k ďalším primeraným zárukám a mali by mať možnosť vylúčiť svoje diela alebo iné predmety ochrany z uplatňovania takýchto mechanizmov. Podmienky spojené s týmito mechanizmami by nemali ovplyvniť ich praktický význam pre inštitúcie správy kultúrneho dedičstva.
- (25) Vzhľadom na rôznorodosť diel a iných predmetov ochrany v zbierkach inštitúcií správy kultúrneho dedičstva je dôležité, aby boli k dispozícii licenčné mechanizmy zavedené v tejto smernici a aby sa mohli prakticky využívať pri rôznych druhoch diel a iných predmetov ochrany vrátane fotografií, zvukových nahrávok a audiovizuálnych diel. S cieľom zohľadniť osobitosti rôznych kategórií diel a iných predmetov ochrany, pokiaľ ide o spôsoby uverejňovania a distribúcie a na uľahčenie použiteľnosti týchto mechanizmov, môže byť potrebné, aby členské štáty zaviedli špecifické požiadavky a postupy praktického uplatňovania týchto licenčných mechanizmov. Je vhodné, aby sa pritom členské štáty poradili s držiteľmi práv, používateľmi a organizáciami kolektívnej správy.
- (26) Z dôvodov pravidiel medzinárodnej zvyklosti by sa licenčné mechanizmy týkajúce sa digitalizácie a šírenia obchodne nedostupných diel uvedených v tejto smernici nemali vzťahovať na diela alebo iné predmety ochrany, ktoré boli prvý raz uverejnené alebo, ak neboli uverejnené, prvýkrát odvysielané v tretej krajine alebo v prípade kinematografických alebo audiovizuálnych diel na diela, ktorých producent má sídlo alebo obvyklý pobyt v tretej krajine. Tieto mechanizmy by sa takisto nemali vzťahovať na diela alebo iné predmety ochrany štátnych príslušníkov tretích krajín, okrem prípadov, keď boli prvýkrát uverejnené alebo, ak neboli uverejnené, prvýkrát odvysielané na území niektorého členského štátu, alebo v prípade kinematografických

alebo audiovizuálnych diel na diela, ktorých producenta má sídlo alebo obvyklý pobyt v členskom štáte.

- (27) Keďže projekty hromadnej digitalizácie môžu pre inštitúcie správy kultúrneho dedičstva predstavovať značné investície, žiadne licencie udelené na základe mechanizmov stanovených v tejto smernici by im nemali brániť vytvárať dostatočné príjmy na pokrytie licenčných nákladov a nákladov na digitalizáciu a šírenie diel a iných predmetov ochrany, na ktoré sa licencia vzťahuje.
- (28) Primeraným spôsobom by sa mali uverejňovať informácie o budúcom a priebežnom používaní obchodne nedostupných diel a iných predmetov ochrany inštitúciami správy kultúrneho dedičstva na základe licenčných mechanizmov stanovených v tejto smernici a opatrenia pre všetkých držiteľov práv zavedené s cieľom vylúčiť ich diela alebo iné predmety ochrany z uplatňovania licencií. To obzvlášť platí v prípade cezhraničného použitia na vnútornom trhu. Preto je vhodné zabezpečiť vytvorenie jednotného verejne prístupného elektronického portálu Únie, kde by sa takéto informácie sprístupňovali verejnosti v primeranom predstihu pred cezhraničným použitím. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 386/2012³³ sa Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo poveruje niektorými úlohami a činnosťami financovanými s využitím vlastných rozpočtových prostriedkov, ktorých cieľom je uľahčiť a podporiť činnosti vnútroštátnych orgánov, súkromného sektora a inštitúcií Únie v boji proti porušovaniu práv duševného vlastníctva a pri jeho predchádzaní. Preto je vhodné prenechať tomuto úradu vytvorenie a správu európskeho portálu, kde budú tieto informácie dostupné.
- (29) Audiovizuálne mediálne služby na požiadanie majú potenciál zohrávať rozhodujúcu úlohu pri šírení európskych diel v celej Európskej únii. Môže byť však zložité uzatvárať dohody o online využívaní takýchto diel z dôvodu licencovania práv. Ide napríklad o prípady, keď držiteľ práv pre určité územie nemá záujem o online využívanie diela, alebo ak existujú problémy spojené s rozsahom využívania.
- (30) S cieľom zjednodušiť licencovanie práv na audiovizuálne diela pre platformy videa na požiadanie sa touto smernicou ukladá členským štátom povinnosť vytvoriť rokovací mechanizmus umožňujúci stranám, ktoré chcú uzavrieť dohodu, využiť pomoc neustranného orgánu. Tento orgán by sa mal s príslušnými stranami stretnúť a pomôcť pri rokovaní poskytnutím odborných a externých odporúčaní. V tejto súvislosti by členské štáty mali rozhodnúť o podmienkach fungovania takéhoto rokovacieho mechanizmu vrátane harmonogramu a trvania pomoci pri rokovaní, ako aj úhrady nákladov. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby administratívne a finančné zaťaženie zostalo primerané s cieľom zaručiť efektívnosť rokovacieho fóra.
- (31) Sloboda a pluralita tlače je nevyhnutným prostriedkom zabezpečenia kvalitnej žurnalistiky a prístupu občanov k informáciám. Tlač prispieva zásadným spôsobom k verejnej diskusii a riadnemu fungovaniu demokratickej spoločnosti. Vydavatelia tlačových publikácií pri prechode z tlačenej na digitálne publikácie čelia problémom, pokiaľ ide o udeľovanie licencií na online používanie ich publikácií a návratnosť investícií. V situácii, keď vydavatelia tlačových publikácií nie sú uznaní za držiteľov

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 386/2012 z 19. apríla 2012 o poverení Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (ochranné známky a dizajny) úlohami súvisiacimi s vymožiteľnosťou práv duševného vlastníctva vrátane zhromažďovania zástupcov verejného a súkromného sektora ako Európskeho strediska pre sledovanie porušovania práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 129, 16.5.2012, s. 1 – 6).

práv, je udeľovanie licencií a presadzovanie práv v digitálnom prostredí často zložité a neefektívne.

- (32) Na zabezpečenie udržateľnosti vydavateľského odvetvia treba uznávať a naďalej podporovať organizačnú a finančnú pomoc vydavateľov pri vytváraní tlačových publikácií. Na úrovni Únie preto treba stanoviť zosúladenú právnu ochranu tlačových publikácií, pokiaľ ide o digitálne použitia. Takáto ochrana by mala byť účinne zabezpečená zavedením do právnych predpisov Únie práv súvisiacich s autorským právom, pokiaľ ide o rozmnožovanie a verejné sprístupňovanie tlačových publikácií pri digitálnom použití.
- (33) Na účely tejto smernice je potrebné vymedziť pojem tlačovej publikácie, aby zahŕňal len novinárske publikácie vydávané poskytovateľom služby, a to periodicky alebo pravidelne aktualizované na akomkoľvek nosiči, na účely informovania alebo zábavy. K takýmto publikáciám by patrili napríklad denníky, týždenníky a mesačníky všeobecného alebo osobitného záujmu a spravodajské webové stránky. Periodické publikácie, ktoré sa uverejňujú na vedecké alebo akademické účely, ako sú vedecké časopisy, by nemali požívať ochranu priznanú tlačovým publikáciám podľa tejto smernice. Táto ochrana sa netýka úkonov zadávania hypertextových odkazov (tzv. hyperlinking), ktoré nepredstavujú verejný prenos.
- (34) Práva udelené vydavateľom tlačových publikácií na základe tejto smernice by mali mať rovnaký rozsah pôsobnosti ako práva na rozmnožovanie a sprístupňovanie verejnosti stanovené v smernici 2001/29/ES, pokiaľ ide o digitálne použitia. Na tieto práva by sa takisto mali vzťahovať rovnaké ustanovenia o výnimkách a obmedzeniach, aké platia pre práva stanovené v smernici 2001/29/ES vrátane výnimky pre citácie na účely kritiky alebo recenzie stanovenej v článku 5 ods. 3 písm. d) uvedenej smernice.
- (35) Ochranou priznanou vydavateľom tlačových publikácií podľa tejto smernice by nemali byť dotknuté práva autorov a iných držiteľov práv na diela a iné predmety ochrany, ktoré sa v nich nachádzajú, a to aj pokiaľ ide o rozsah, v akom môžu autori a iní držiteľia práv využívať svoje diela alebo iné predmety ochrany nezávisle od tlačovej publikácie, v ktorej sú zahrnuté. Preto by vydavatelia tlačových publikácií nemali mať možnosť odvolávať sa na im uznanú ochranu voči autorom a iným držiteľom práv. Tým nie sú dotknuté zmluvné dohody uzavreté medzi vydavateľmi tlačových publikácií na jednej strane a autormi a inými držiteľmi práv na strane druhej.
- (36) Vydavatelia vrátane vydavateľov tlačových publikácií, kníh alebo vedeckých publikácií často pôsobia na základe prevodu autorských práv prostredníctvom zmluvných dohôd alebo zákonných ustanovení. V tejto súvislosti vydavatelia vynakladajú investície s cieľom využívania diel uvedených vo svojich publikáciách a v niektorých prípadoch im môžu byť odopreté príjmy, ak sa takéto diela používajú na základe výnimiek alebo obmedzení, ako napríklad pri rozmnožovaní pre súkromnú potrebu a rozmnožovaní prostredníctvom reprografického zariadenia. Vo viacerých členských štátoch sa náhrada za používanie na základe takýchto výnimiek rozdeľuje medzi autorov a vydavateľov. S cieľom zohľadniť túto situáciu a zvýšiť právnu istotu pre všetky zúčastnené strany by mali mať členské štáty možnosť stanoviť, že ak autor previedol svoje práva alebo udelil licenciu vydavateľovi alebo inak prispieva svojimi dielami do publikácie a ak sú zavedené systémy na náhradu škôd spôsobených v dôsledku výnimky alebo obmedzenia, vydavatelia majú právo požadovať podiel z takejto náhrady, pričom by vydavatelia nemali byť zaťaženi preukazovaním opodstatnenosti takejto žiadosti nad rámec toho, čo sa vyžaduje podľa zavedeného systému.

- (37) V posledných rokoch sa zvyšuje zložitosť fungovania trhu s online obsahom. Rozmach zažívajú online služby poskytujúce prístup k obsahu chráneného autorským právom, ktorý nahrali ich používatelia bez zapojenia držiteľov práv, a stali sa hlavným zdrojom prístupu k online obsahu. To má vplyv na možnosti držiteľov práv určiť, či a za akých podmienok sa využívajú ich diela a iné predmety ochrany, ako aj na ich možnosti získať za ne primeranú odmenu.
- (38) Ak poskytovatelia služieb informačnej spoločnosti uchovávajú a sprístupňujú verejnosti diela chránené autorským právom alebo iné predmety ochrany, ktoré nahrali ich používatelia, čím idú nad rámec obvyčajného poskytovania fyzických zariadení a vykonávajú úkon verejného prenosu, sú povinní uzavrieť licenčné zmluvy s držiteľmi práv okrem prípadov, ak majú nárok na oslobodenie od zodpovednosti stanovenej v článku 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES³⁴.
- Pokiaľ ide o článok 14, je potrebné overiť, či poskytovateľ služieb zohráva aktívnu úlohu, a to aj prostredníctvom optimalizácie prezentácie nahratých diel alebo predmetov ochrany alebo ich propagovania, a to bez ohľadu na povahu prostriedkov použitých na tento účel.
- V záujme zabezpečenia fungovania akejkoľvek licenčnej dohody by mali poskytovatelia služieb informačnej spoločnosti, ktorí uchovávajú a poskytujú prístup k veľkým množstvám diel a iných predmetov ochrany chránených autorskými právami, ktoré nahrali ich používatelia, prijať vhodné a primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany diel alebo iných predmetov ochrany, napríklad zavedením účinných technológií. Táto povinnosť by sa mala uplatňovať aj v prípade, že poskytovatelia služieb informačnej spoločnosti majú nárok na oslobodenie od zodpovednosti podľa článku 14 smernice 2000/31/ES.
- (39) Spolupráca medzi poskytovateľmi služieb informačnej spoločnosti, ktorí uchovávajú a poskytujú prístup k veľkým množstvám diel alebo iných predmetov ochrany chránených autorskými právami, ktoré nahrali ich používatelia, a držiteľmi práv je nevyhnutná pre fungovanie technológií, ako sú technológie rozpoznávania obsahu. V takýchto prípadoch by mali držiteľia práv poskytnúť potrebné údaje s cieľom umožniť týmto službám identifikovať ich obsah a dané služby by mali byť transparentné vo vzťahu k držiteľom práv, pokiaľ ide o používané technológie, aby bolo možné posúdiť ich primeranosť. Tieto služby by mali držiteľom práv poskytnúť najmä informácie o druhu použitých technológií, o spôsobe ich prevádzky a ich miere úspešnosti pri rozpoznávaní obsahu držiteľov práv. Uvedené technológie by mali takisto umožniť držiteľom práv získať informácie od poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti o používaní ich obsahu, na ktorý sa vzťahuje dohoda.
- (40) Niektorí držiteľia práv, napríklad autori a výkonní umelci, potrebujú informácie na posúdenie hospodárskej hodnoty svojich práv, ktoré sú harmonizované na základe práva Únie. To platí najmä v prípade, že takíto držiteľia práv udeľujú licenciu alebo prevádzajú práva za odmenu. Keďže autori a výkonní umelci sú zvyčajne v slabšom zmluvnom postavení pri udeľovaní licencií alebo prevode svojich práv, potrebujú informácie na posúdenie pretrvávajúcej hospodárskej hodnoty svojich práv v porovnaní s odmenou za licenciu alebo prevod, často však musia čeliť nedostatočnej transparentnosti. Preto je poskytnutie príslušných informácií zo strany ich zmluvných partnerov alebo ich právnych nástupcov dôležité z hľadiska transparentnosti a

³⁴ Smernica 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1 – 16).

vyváženosti systému, ktorý sa vzťahuje na odmeňovanie autorov a výkonných umelcov

- (41) Pri zavádzaní povinností transparentnosti by sa malo prihliadať na osobitosti rôznych sektorov obsahu a práv autorov a výkonných umelcov v každom sektore. Členské štáty by sa mali poradiť so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami, čo by malo prispieť k určeniu sektorovo špecifických požiadaviek. Ako jedna z možností na dosiahnutie dohody medzi príslušnými zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o transparentnosť, by sa malo zvážiť kolektívne vyjednávanie. S cieľom umožniť prispôbenie súčasných postupov vykazovania povinnostiám týkajúcim sa transparentnosti by sa malo stanoviť prechodné obdobie. Povinnosti transparentnosti sa nemusia vzťahovať na dohody uzatvorené s organizáciami kolektívnej správy, keďže tie už podliehajú povinnostiám transparentnosti podľa smernice 2014/26/EÚ.
- (42) Niektoré zmluvy o využívaní práv, ktoré sú harmonizované na úrovni Únie, majú dlhé trvanie, ponúkajú málo možností pre autorov a výkonných umelcov na opätovné prerokovanie s ich zmluvnými partnermi alebo ich právnymi nástupcami. Preto by bez toho, aby bolo dotknuté právo týkajúce sa zmlúv v členských štátoch, mal existovať mechanizmus úpravy odmeňovania v prípadoch, keď je pôvodne dohodnutá odmena na základe licencie alebo prevodu práv neúmerne nízka v porovnaní s príslušnými príjmami a výhodami vyplývajúcimi z využívania diela alebo záznamu umeleckého výkonu, a to aj vzhľadom na transparentnosť zaručenú touto smernicou. Pri posúdení situácie by sa malo prihliadať na osobitné okolnosti každého prípadu, ako aj na osobitosti a postupy v rozličných sektoroch obsahu. Ak sa strany nedohodnú na úprave odmeňovania, autor alebo výkonný umelec by mal mať právo podať návrh na začatie konania pred súdom alebo iným príslušným orgánom.
- (43) Autori a výkonní umelci sa často zdráhajú uplatňovať si svoje práva voči svojim zmluvným partnerom pred súdom alebo tribunálom. Členské štáty by preto mali zabezpečiť postup alternatívneho riešenia sporov, ktorý rieši nároky súvisiace s povinnosťou transparentnosti a mechanizmom úpravy zmlúv.
- (44) Ciele tejto smernice, konkrétne modernizácia niektorých aspektov rámca Únie v oblasti autorských práv s cieľom zohľadniť technologický vývoj a nové distribučné kanály chráneného obsahu na vnútornom trhu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu ich rozsahu a účinkov a cezhraničného rozmeru ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Únia preto môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, ako sa stanovuje v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (45) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie. Táto smernica by sa preto mala vykladať a uplatňovať v súlade s týmito právami a zásadami.
- (46) Pri akomkoľvek spracovávaní osobných údajov na základe tejto smernice by sa mali dodržiavať základné práva vrátane práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života a práva na ochranu osobných údajov podľa článkov 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie, pričom sa musia dodržiavať ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES³⁵ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES³⁶.

³⁵

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31 – 50).

- (47) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom³⁷ sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch pripojiť k oznámeniu svojich transpozičných opatrení jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Táto smernica sa ruší s účinnosťou od 25. mája 2018 a nahrádza sa nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1 – 88).

³⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002 týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37 – 47) zmenená smernicou 2006/24/ES a smernicou 2009/136/ES, nazývaná ako „smernica o súkromí a elektronických komunikáciách“.

³⁷ Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Touto smernicou sa stanovujú pravidlá, ktorých cieľom je ďalšie zosúladenie právnych predpisov Únie vzťahujúcich sa na autorské práva a s nimi súvisiace práva v rámci vnútorného trhu, najmä s prihliadnutím na digitálne a cezhraničné používanie chráneného obsahu. Stanovujú sa ňou aj pravidlá výnimiek a obmedzení, uľahčenia licencií, ako aj pravidlá zamerané na zabezpečenie dobre fungujúceho trhu využívania diel a iných predmetov ochrany.
2. S výnimkou prípadov uvedených v článku 6 sa táto smernica netýka a žiadnym spôsobom neovplyvňuje existujúce pravidlá stanovené smernicami platnými v tejto oblasti, najmä smernicami 96/9/ES, 2001/29/ES, 2006/115/ES, 2009/24/ES, 2012/28/EÚ a 2014/26/EÚ.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „výskumná organizácia“ je univerzita, výskumný ústav alebo akákoľvek iná organizácia, ktorej základným cieľom je vykonávať vedecký výskum alebo vykonávať vedecký výskum a poskytovať vzdelávacie služby:
 - a) na neziskovom základe alebo vloženie celého svojho zisku do vedeckého výskumu; alebo
 - b) v súlade s poslaním vo verejnom záujme uznaným členským štátomtakým spôsobom, aby prístup k výsledkom vedeckého výskumu nemohol prednostne využívať podnik, ktorý má nad takouto organizáciou rozhodujúci vplyv;
2. „hlbková analýza údajov“ je akákoľvek automatická analytická technika zameraná na analýzu textu a údajov v digitálnej forme s cieľom získať informácie, ako sú napríklad vzory, trendy a korelácie;
3. „inštitúcia správy kultúrneho dedičstva“ je verejne prístupná knižnica alebo múzeum, archív alebo inštitúcia spravujúca filmové alebo zvukové dedičstvo;
4. „tlačová publikácia“ je záznam súboru literárnych diel novinárskej povahy, ktorý môže zahŕňať aj iné diela alebo predmet ochrany a ktorý predstavuje samostatnú položku v rámci periodickej alebo pravidelne aktualizovanej publikácie pod jedným názvom, ako sú noviny alebo časopisy všeobecného alebo osobitného záujmu, pričom jej účelom je poskytovanie informácií týkajúcich sa správ alebo iných tém a je uverejnená na akomkoľvek nosiči z podnetu, v redakčnej zodpovednosti a pod kontrolou poskytovateľa služieb.

HLAVA II

OPATRENIA NA PRISPÔSOBENIE VÝNIMIEK A OBMEDZENÍ DIGITÁLNEMU A CEZHRANIČNÉMU PROSTREDIU

Článok 3

Hĺbková analýza údajov

1. Členské štáty ustanovia výnimku z práv stanovených v článku 2 smernice 2001/29/ES, v článkoch 5 písm. a) a 7 ods. 1 smernice 96/9/ES a v článku 11 ods. 1 tejto smernice, pokiaľ ide o rozmnožovanie a extrakciu vykonávané výskumnými organizáciami na účely hĺbkovej analýzy údajov diel alebo iných predmetov ochrany, ku ktorým majú zákonný prístup na vedecko-výskumné účely.
2. Žiadne zmluvné ustanovenie v rozpore s výnimkou stanovenou v odseku 1 sa neuplatňuje.
3. Držitelia práv majú možnosť uplatňovať opatrenia na zaistenie bezpečnosti a integrity sietí a databáz, kde sa nachádzajú diela alebo iné predmety ochrany. Takéto opatrenia nesmú prekročiť rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
4. Členské štáty povzbudzujú držiteľov práv a výskumné organizácie k tomu, aby vymedzili spoločne dohodnuté osvedčené postupy uplatňovania opatrení uvedených v odseku 3.

Článok 4

Používanie diel a iných predmetov ochrany pri digitálnych a cezhraničných vzdelávacích činnostiach

1. Členské štáty ustanovia výnimku alebo obmedzenie týkajúce sa práv stanovených v článkoch 2 a 3 smernice 2001/29/ES, v článkoch 5 písm. a) a 7 ods. 1 smernice 96/9/ES, v článku 4 ods. 1 smernice 2009/24/ES a v článku 11 ods. 1 tejto smernice s cieľom umožniť digitálne používanie diela a iných predmetov ochrany na výhradný účel ilustrácie pri výučbe, a to v oprávnenom rozsahu na nekomerčný účel, ktorý sa tým má dosiahnuť, za predpokladu, že toto používanie:
 - a) prebieha v priestoroch vzdelávacieho zariadenia alebo prostredníctvom zabezpečenej elektronickej siete prístupnej len žiakom alebo študentom a učiteľom vzdelávacieho zariadenia;
 - b) sprevádza označenie zdroja vrátane mena autora, pokiaľ sa to neukáže ako nemožné.
2. Členské štáty môžu stanoviť, že výnimka prijatá podľa odseku 1 sa neuplatňuje všeobecne alebo v súvislosti so špecifickými druhmi diel alebo iných predmetov ochrany, pokiaľ sú na trhu ľahko dostupné vhodné licencie povoľujúce úkony uvedené v odseku 1.

Členské štáty, ktoré využijú ustanovenia prvého pododseku, prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie primeranej dostupnosti a viditeľnosti licencií povoľujúcich vzdelávacím zariadeniam vykonávať úkony uvedené v odseku 1.
3. Použitie diel a iných predmetov ochrany na výhradný účel ilustrácie pri výučbe prostredníctvom zabezpečených elektronických sietí, ku ktorému dochádza v súlade s ustanoveniami vnútroštátnych právnych predpisov prijatých podľa tohto článku, sa považuje za vykonané výlučne v členskom štáte, v ktorom je vzdelávacie zariadenie usadené.

4. Členské štáty môžu stanoviť primeranú náhradu za škodu spôsobenú držiteľom práv v dôsledku používania ich diel alebo iných predmetov ochrany podľa odseku 1.

Článok 5

Zachovávanie kultúrneho dedičstva

Členské štáty ustanovia výnimku z práv stanovených v článku 2 smernice 2001/29/ES, v článkoch 5 písm. a) a 7 ods. 1 smernice 96/9/ES, v článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2009/24/ES a v článku 11 ods. 1 tejto smernice, ktorou sa umožní inštitúciám správy kultúrneho dedičstva vyhotovovať rozmnoženiny všetkých diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré sú súčasťou ich stálych zbierok, v akejkoľvek forme alebo na akomkoľvek nosiči, a to výlučne na účely zachovania takýchto diel alebo iných predmetov ochrany a v rozsahu potrebnom na takéto zachovanie.

Článok 6

Spoločné ustanovenia

Na výnimky a obmedzenia uvedené v tejto hlave sa vzťahuje článok 5 ods. 5 a článok 6 ods. 4 prvý, tretí a piaty pododsek smernice 2001/29/ES.

HLAVA III

OPATRENIA NA ZLEPŠENIE LICENČNÝCH POSTUPOV A ZABEZPEČENIE ŠIRŠEJ DOSTUPNOSTI OBSAHU

KAPITOLA 1

Obchodne nedostupné diela

Článok 7

Používanie obchodne nedostupných diel inštitúciami správy kultúrneho dedičstva

1. Členské štáty zabezpečia, že ak organizácia kolektívnej správy v mene svojich členov uzatvorí nevýhradnú licenčnú zmluvu na nekomerčné účely s inštitúciou kultúrneho dedičstva o digitalizácii, šírení, verejnom prenose alebo sprístupňovaní obchodne nedostupných diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré sú súčasťou stálej zbierky danej inštitúcie, takúto nevýhradnú licenčnú zmluvu možno rozšíriť, alebo možno predpokladať jej uplatňovanie, na držiteľov práv tej istej kategórie, ako sú držiteľia práv, na ktorých sa vzťahuje táto licencia, ktorí nie sú zastúpení organizáciou kolektívnej správy, a to za predpokladu, že:
 - a) organizácia kolektívnej správy na základe poverení držiteľov práv predstavuje široké zastúpenie držiteľov práv v kategórii diel alebo iných predmetov ochrany, ako aj práv, ktoré sú predmetom licencie;
 - b) je v súvislosti s podmienkami licencie zaručené rovnaké zaobchádzanie so všetkými držiteľmi práv;
 - c) všetci držiteľia práv môžu kedykoľvek namietat' proti tomu, aby sa ich diela alebo iné predmety ochrany považovali za obchodne nedostupné, a vylúčiť svoje diela alebo iné predmety ochrany z uplatňovania licencie.
2. Dielo alebo iný predmet ochrany sa považujú za obchodne nedostupné, keď celé dielo alebo iný predmet ochrany vo všetkých prekladoch, verziách a prejavoch nie je verejne dostupné prostredníctvom obvyklých komerčných kanálov a nemožno odôvodnene očakávať, že sa stane dostupným.

Členské štáty po porade s držiteľmi práv, organizáciami kolektívnej správy a inštitúciami správy kultúrneho dedičstva zabezpečia, aby požiadavky na určenie, či diela a iné predmety ochrany môžu byť predmetom licencie v súlade s odsekom 1, neprekračovali rámec toho, čo je nevyhnutné a primerané, a aby neznemožňovali určenie zbierky ako celku za obchodne nedostupnú, ak je opodstatnené domnievať sa, že všetky diela alebo iné predmety ochrany v zbierke sú obchodne nedostupné.
3. Členské štáty zabezpečia, aby sa prijali náležité propagačné opatrenia týkajúce sa:
 - a) označenia diel alebo iných predmetov ochrany za obchodne nedostupné;
 - b) licencie, a najmä jej uplatňovania na nezastúpených držiteľov práv;
 - c) možnosti držiteľov práv podať námietku uvedenej v odseku 1 písm. c);a to aj počas primeraného časového obdobia pred digitalizáciou, distribúciou, verejným prenosom alebo sprístupnením diel alebo iných predmetov ochrany.
4. Členské štáty zabezpečia, aby o licencie uvedené v odseku 1 žiadala reprezentatívna organizácia kolektívnej správy za daný členský štát, kde:

- a) boli diela alebo zvukové záznamy prvýkrát zverejnené alebo ak neboli zverejnené, kde boli prvýkrát odvysielané, s výnimkou kinematografických a audiovizuálnych diel;
 - b) majú výrobcovia svoje sídlo alebo obvyklý pobyt, pokiaľ ide o kinematografické a audiovizuálne diela; alebo
 - c) je usadená inštitúcia správy kultúrneho dedičstva, ak nie je ani po vynaložení primeraného úsilia možné určiť členský štát alebo tretiu krajinu podľa písmen a) a b).
5. Odseky 1, 2 a 3 sa nevzťahujú na diela alebo iné predmety ochrany štátnych príslušníkov tretích krajín, okrem prípadov, keď sa uplatňuje odsek 4 písm. a) a b).

Článok 8

Cezhraničné používanie

- 1. Diela alebo iné predmety ochrany, na ktoré sa vzťahuje licencia udelená v súlade s článkom 7, môžu používať inštitúcie správy kultúrneho dedičstva v súlade s licenčnými podmienkami vo všetkých členských štátoch.
- 2. Členské štáty zabezpečia, aby boli informácie, ktoré umožňujú identifikáciu diel alebo iných predmetov ochrany, na ktoré sa vzťahuje licencia udelená v súlade s článkom 7, ako aj informácie o možnosti držiteľov práv podať námietku uvedené v článku 7 ods. 1 písm. c), verejne prístupné na jednotnom online portáli najmenej šesť mesiacov pred digitalizáciou, distribúciou, verejným prenosom alebo sprístupnením diel alebo iných predmetov ochrany v inom členskom štáte ako v štáte, v ktorom je udelená licencia, ako aj počas celého obdobia platnosti licencie.
- 3. Portál uvedený v odseku 2 zriadi a spravuje Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo v súlade s nariadením (EÚ) č. 386/2012.

Článok 9

Dialóg so zainteresovanými stranami

Členské štáty zabezpečia pravidelný dialóg medzi organizáciami zastupujúcimi používateľov a držiteľov práv a akýmkoľvek inými príslušnými organizáciami zainteresovaných strán s cieľom podporovať v podmienkach jednotlivých sektorov relevantnosť a využiteľnosť licenčných mechanizmov uvedených v článku 7 ods. 1, zabezpečiť účinnosť záruk pre držiteľov práv uvedených v tejto kapitole, najmä pokiaľ ide o propagačné opatrenia, a v prípade potreby pomáhať pri stanovovaní požiadaviek uvedených v článku 7 ods. 2 druhom pododseku.

KAPITOLA 2

Prístup k audiovizuálnym dielam a ich dostupnosť na platformách videa na požiadanie

Článok 10

Rokovací mechanizmus

Členské štáty zabezpečia, že ak sa strany, ktoré majú záujem o uzatvorenie dohody na účely sprístupňovania audiovizuálnych diel na platformách videa na požiadanie, stretnú s ťažkosťami pri udeľovaní licencií k právam, môžu využiť pomoc neustranného orgánu s príslušnými skúsenosťami. Uvedený orgán poskytuje pomoc pri rokovaní a pomáha pri dosiahnutí dohody.

Členské štáty najneskôr do [dátum uvedený v článku 21 ods. 1] oznámia Komisii orgán uvedený v odseku 1.

HLAVA IV

OPATRENIA NA DOSIAHNUTIE DOBRE FUNGUJÚCEHO TRHU AUTORSKÝCH PRÁV

KAPITOLA 1

Práva k publikáciám

Článok 11

Ochrana tlačových publikácií pri digitálnom používaní

1. Členské štáty zabezpečia vydavateľom tlačových publikácií práva stanovené v článku 2 a v článku 3 ods. 2 smernice 2001/29/ES na digitálne používanie ich tlačových publikácií.
2. Právami uvedenými v odseku 1 nie sú dotknuté ani žiadnym spôsobom ovplyvnené akékoľvek práva autorov a iných držiteľov práv stanovené v právnych predpisoch Únie v súvislosti s dielami a inými predmetmi ochrany, ktoré sú súčasťou tlačovej publikácie. Vo vzťahu k uvedeným autorom a iným držiteľom práv nie je možné sa takýchto práv dovolávať, a najmä ich takéto práva nezbavujú práva využívať ich diela a iné predmety ochrany nezávisle od tlačovej publikácie, ktorej sú súčasťou.
3. Články 5 až 8 smernice 2001/29/ES a smernice 2012/28/EÚ sa uplatňujú *mutatis mutandis* v súvislosti s právami uvedenými v odseku 1.
4. Platnosť práv uvedených v odseku 1 uplynie 20 rokov po uverejnení tlačovej publikácie. Toto obdobie sa počíta od prvého januára roku nasledujúceho po dátume uverejnenia.

Článok 12

Nároky na spravodlivé odškodnenie

Ak autor previedol právo na vydavateľa alebo mu udelil licenciu, členské štáty môžu stanoviť, že takýto prevod alebo licencia predstavuje pre vydavateľa dostatočný právny základ na to, aby si nárokoval podiel na náhrade za používanie diela na základe výnimky alebo obmedzenia takto prevedeného alebo licencovaného práva.

KAPITOLA 2

Niektoré použitia chráneného obsahu online službami

Článok 13

Použitie chráneného obsahu zo strany poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti, ktorí uchovávajú a sprístupňujú veľké množstvá diel a iných predmetov ochrany nahratých ich používateľmi

1. Poskytovatelia služieb informačnej spoločnosti, ktorí uchovávajú a verejne sprístupňujú veľké množstvo diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré nahrali ich používatelia, prijímú v spolupráci s držiteľmi práv opatrenia na zabezpečenie fungovania dohôd uzatvorených s držiteľmi práv o používaní ich diel alebo iných predmetov ochrany alebo na zamedzenie dostupnosti diel alebo iných predmetov ochrany v rámci svojich služieb určených držiteľmi práv v spolupráci s poskytovateľmi služieb. Uvedené opatrenia, ako je napríklad používanie účinných technológií rozpoznávania obsahu, musia byť vhodné a primerané. Poskytovatelia služieb poskytnú držiteľom práv vhodné informácie o fungovaní a zavedení opatrení

a v prípade potreby takisto vykážu vhodné údaje o uznávaní a používaní diel a iných predmetov ochrany.

2. Členské štáty zabezpečia, aby poskytovatelia služieb uvedení v odseku 1 zaviedli mechanizmy podávania sťažností a mechanizmy nápravy dostupné pre používateľov v prípade sporov o uplatňovanie opatrení uvedených v odseku 1.
3. Členské štáty v prípade potreby umožnia spoluprácu medzi poskytovateľmi služieb informačnej spoločnosti a držiteľmi práv prostredníctvom dialógov so zainteresovanými stranami s cieľom určiť osvedčené postupy, ako sú napríklad vhodné a primerané technológie rozpoznávania obsahu, okrem iného s prihliadnutím na povahu služieb, dostupnosť technológií a ich účinnosť vzhľadom na technologický vývoj.

KAPITOLA 3

Spravodlivé odmeňovanie autorov a výkonných umelcov v zmluvách

Článok 14

Povinnosť transparentnosti

1. Členské štáty zabezpečia, aby autori a výkonní umelci pravidelne a s prihliadnutím na osobitostí každého sektora dostávali včasné, primerané a dostatočné informácie o využívaní svojich diel a umeleckých výkonov od subjektov, ktorým udelili licenciu alebo na ktoré previedli svoje práva, najmä pokiaľ ide o spôsoby využívania, vytvorené zisky a splatnú odmenu.
2. Povinnosť uvedená v odseku 1 musí byť primeraná a účinná a musí sa ňou zabezpečiť vhodná úroveň transparentnosti v každom sektore. V prípadoch, keď by však bolo administratívne zaťaženie vyplývajúce z tejto povinnosti neprimerané vzhľadom na príjmy plynúce z využívania diela alebo umeleckého výkonu, môžu členské štáty prispôsobiť povinnosť uvedenú v odseku 1 za predpokladu, že táto povinnosť bude naďalej účinná a bude zabezpečovať primeranú úroveň transparentnosti.
3. Členské štáty môžu rozhodnúť, že sa povinnosť uvedená v odseku 1 neuplatňuje, ak nie je podiel autora alebo výkonného umelca na celkovom diele alebo umeleckom výkone významný.
4. Odsek 1 sa nevzťahuje na subjekty, na ktoré sa vzťahujú povinnosti transparentnosti stanovené v smernici 2014/26/EÚ.

Článok 15

Mechanizmus úpravy zmlúv

Členské štáty zabezpečia, aby mali autori a výkonní umelci právo požadovať dodatočnú primeranú odmenu od strany, s ktorou uzavreli zmluvu o využívaní práv, keď je pôvodne dohodnutá odmena neúmerne nízka v porovnaní s následnými príslušnými príjmami a výhodami, ktoré vyplývajú z využívania diel alebo umeleckých výkonov.

Článok 16

Mechanizmus riešenia sporov

Členské štáty stanovujú, že na spory týkajúce sa povinnosti transparentnosti podľa článku 14 a na mechanizmus úpravy zmlúv podľa článku 15 sa môže vzťahovať dobrovoľný postup alternatívneho riešenia sporov.

HLAVA V ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 17 Zmeny iných smerníc

1. Smernica 96/9/ES sa mení takto:
 - a) V článku 6 ods. 2 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) ak ide o použitie výhradne na účely ilustrácie pri výučbe alebo vedeckého výskumu, pokiaľ je uvedený zdroj a v rozsahu opodstatnenom nekomerčným účelom, ktorý sa tým má dosiahnuť, bez toho, aby boli dotknuté výnimky a obmedzenia stanovené v smernici [táto smernica];“;
 - b) V článku 9 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) v prípade extrakcie na účely ilustrácie pri výučbe alebo vedeckého výskumu, pokiaľ je uvedený zdroj a v rozsahu opodstatnenom nekomerčným účelom, ktorý sa tým má dosiahnuť, bez toho, aby boli dotknuté výnimky a obmedzenia stanovené v smernici [táto smernica];“;
2. Smernica 2001/29/ES sa mení takto:
 - a) V článku 5 ods. 2 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) vo vzťahu k osobitným úkonom rozmnožovania uskutočneným verejne prístupnými knižnicami, vzdelávacími inštitúciami alebo múzeami alebo archívami, ktorých účelom nie je priamy alebo nepriamy ekonomický alebo komerčný prospech, bez toho, aby boli dotknuté výnimky a obmedzenia stanovené v smernici [táto smernica];“;
 - b) V článku 5 ods. 3 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) použitie na výhradný účel ilustrácie pri výučbe alebo vedeckého výskumu, pokiaľ je uvedený zdroj vrátane mena autora, ak sa to neukáže nemožné a v rozsahu opodstatnenom nekomerčným účelom, ktorý sa tým má dosiahnuť, bez toho, aby boli dotknuté výnimky a obmedzenia stanovené v smernici [táto smernica];“;
 - c) V článku 12 ods. 4 sa dopĺňajú tieto písmená:

„e) skúmať vplyv transpozície smernice [táto smernica] na fungovanie vnútorného trhu a upozorňovať na prípadné problémy pri transpozícii;

f) uľahčovať výmenu informácií o príslušnom vývoji právnych predpisov a judikatúry, ako aj o praktickom uplatňovaní opatrení prijatých členskými štátmi na vykonávanie smernice [táto smernica];

g) diskutovať o akýchkoľvek iných otázkach vyplývajúcich z uplatňovania smernice [táto smernica].“

Článok 18 Časová pôsobnosť

1. Táto smernica sa uplatňuje na všetky diela a iné predmety ochrany, ktoré sú chránené právnymi predpismi členských štátov v oblasti autorského práva k [dátum uvedený v článku 21 ods. 1] alebo po tomto dátume.

2. Ustanovenia článku 11 sa uplatňujú aj na tlačové publikácie uverejnené pred [dátum uvedený v článku 21 ods. 1].
3. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek uzavreté akty a práva nadobudnuté pred [dátum uvedený v článku 21 ods. 1].

Článok 19

Prechodné ustanovenie

Povinnosť transparentnosti uvedená v článku 14 sa vzťahuje na dohody o udelení licencie alebo prevode práv autorov a výkonných umelcov od [jeden rok po dátume uvedenom v článku 21 ods. 1].

Článok 20

Ochrana osobných údajov

Spracovanie osobných údajov vykonávané v rámci tejto smernice sa vykonáva v súlade so smernicami 95/46/ES a 2002/58/ES.

Článok 21

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do [12 mesiacov po nadobudnutí účinnosti]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.
Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.
2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 22

Preskúmanie

1. Najskôr [päť rokov po dátume uvedenom v článku 21 ods. 1] Komisia preskúma túto smernicu a predloží správu o hlavných zisteniach Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.
2. Členské štáty poskytnú Komisii informácie potrebné na prípravu správy uvedenej v odseku 1.

Článok 23

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 24

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*